

საქმე № 330210017001970887

საქმე №28/3476-18



გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა
საქართველოს სახელით

12 აპრილი, 2019 წელი
თბილისი

თბილისის სააპელაციო სასამართლო
სამოქალაქო საქმეთა პალატა

თავმჯდომარე, მომხსენებელი _ მაია სულხანიშვილი

სხდომის მდივანი _ მ----- თათრიაშვილი

აპელანტი/მოწინააღმდეგე მხარე - სსიპ ს-----ო
წარმომადგენელი - ს-----ე

აპელანტები - ნ-----, რ-----, გ-----, ქ-----, ს-----
-----, ნ-----, მ-----, ე-----, ნ-----, ხ-----,
მ----- ა-----, ნ-----, კ-----, მ-----, გ-----, ნ-----,
მ-----, ზ-----, ს-----, ლ-----, ლ----- ბ-----ი, ნ-----, გ-----
-----, ბ-----, მ-----, ც-----, ა-----, მ-----, გ-----
-, ი----- კ-----ი, ე-----, ა-----, ლ-----, მ-----, თ-----, გ-----
-----, ა----- უ-----ი, ა-----, თ-----, ნ-----, მ-----, გ-----
-----, ც-----, გ-----, ნ-----, ლ-----, ნ-----, დ-----
-----, მ-----, ნ-----, ე-----, ლ-----, ს-----, მ----- ა-----ი, თ-----
-----, მ-----, ა-----, ა-----, გ-----, ე-----, ს-----
-----, გ-----, ა-----, ჯ-----, ი-----, ლ-----, გ-----, ა-----
-----, ე----- (აპელანტების - ნ-----, მ-----, ზ-----, ს----- კ-----
-----ა, ლ-----, ლ----- ბ-----ი, გ----- ჭ-----ე, გ-----, ბ-----, მ----- ჭ-----,
ც-----, ა-----, მ----- წარმომადგენელი შ-----ე, აპელანტების -
ი-----, ჯ-----, ა-----, ხ-----, ე-----, ი-----, ს-----
----- წარმომადგენელი დ-----, აპელანტების - ნ-----, ქ-----,
ნ-----, გ-----, ს-----, ი-----ე, რ-----, ი-----
-----, ი-----, ი-----ე, ი-----, ე----- კ-----ა, ე-----, ნ-----
-----, ე-----, რ-----, გ-----, ლ-----, ლ-----

---, გ-----, ნ-----, მ-----, მ-----, მ-----, ნ-----
---ი წარმომადგენელი ქ-----ა);

მოწინააღმდეგე მხარეები - გ-----, ი-----, ო-----, მ-----,
ნ-----ა, ზ----- კ-----ა, ა----- გ-----ი, ნ-----, ნ-----, ნ-----
-----, ე-----, მ-----, თ----- გ----- (მოწინააღმდეგე მხარეების -
მ-----, მ-----, ნ-----, ზ----- კ-----ა, წარმომადგენელი დ-----
, მოწინააღმდეგე მხარეების - გ-----, ი-----, ო-----, ე-----
----- წარმომადგენელი ქ-----ა);

დამოუკიდებელი სასარჩელო მოთხოვნის გარეშე მესამე პირი: ს-----

წარმომადგენელი - ლ-----ე

გასაჩივრებული გადაწყვეტილება - თბილისის საქალაქო სასამართლოს
სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 26 თებერვლის გადაწყვეტილება

დავის საგანი – უკანონო მფლობელობიდან ნივთის გამოთხოვა

2. გასაჩივრებული გადაწყვეტილების დასკვნებზე მითითება

გასაჩივრებული გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 26
თებერვლის გადაწყვეტილებით, სსიპ ს-----ოს სარჩელი
დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ. მოსარჩელეს უარი ეთქვა სარჩელის დაკმაყოფილებაზე
მოპასუხეების - გ-----ს, ი-----ს, ო-----ს, მ-----ს, მ-----
--ს, ნ-----ს, ზ----- კ-----ას, ა----- გ-----ის, ნ-----ს, ნ-----
---ს, ნ-----ს, თ----- გ-----ისა და ელ-----ის მიმართ. მოპასუხეების - ა-
-----ს, ი-----ს, ი-----ს, ე-----ს, ჯ-----ს, ც-----ს, ზ-----
-----ს, ლ-----ს, ნ-----ს, ნ-----ის, ა-----ს, ს-----ს, მ-----
-----ის, ბ-----ის, მ----- ჭ-----ის, გ-----ი ჭ-----ის, გ----- ჭ-----ის, მ----- ჭ-----ის,
მ-----ს, მ-----ს, ნ-----ს, გ----- გ-----ის, მ-----ს, ნ-----ს, რ-----
ლ-----ის, კ-----ს, ნ-----ს, ს-----ს, ე-----ს, გ-----ს, ქ----- მ-----ის, ნ-----ა ნ-----ის, ო-----ის, მ-----ი ა-----
-ის, თ-----ს, გ----- ბ-----ის, გ-----ს, ნ-----ს, თ-----ს, გ-----
-----ს, ა-----ის, ლა-----ის, მ----- ლ-----ის, ა-----ს, მ----- მ-----ის, ა-----
ის, ა-----ე მ-----ის, ე-----ს, ლ----- ნ-----ას, ს-----ს, ა-----ს, ლ-----
-ს, ლ-----ს, ნ-----ს, დ-----ს, მ-----ს, ნ-----ს, ი-----
-----ს, გ-----ს, ნ-----ს, მ-----ს, მ----- ა-----ის, ს-----
-----ს, რ-----ს, ე-----ს, გ-----ს, ი-----ს, მ-----
ს, ლ----- ბ-----ის, ლ-----ის, ნ-----ს, მ-----ს, ე-----ს, ლ-----
--ს, ნ-----ს, ე-----ს, კ-----ს, ე-----ს, მ-----ს, ლ----- კ-----

ის, თ---ი კ---ის, რ---ახიძის, ლ--- კ---ის, შ---ახიძის, მ--- კ---ის, თ-----ის, ნ-----
-----ს, ლ---ა მ-----ის, გ-----ს, ბ-----ს, ლ-----ს, ლ-----ს, ლ-----
-----ს, ბ-----, ა-----ს, გ----- უ-----ის, ც----- უ-----ის, ი-----
-ს, ლ-----ს, ნ-----ს, ს-----ს, დ-----ს, ქ-----ს, თ-----
-----ს, მ-----ს, გ----- ჭ---ის, ქ--- ჭ---ის, ქ-----ს, ნ-----ისა და დ---
ი ჯ-----ის - უკანონო მფლობელობიდან გამოთხოვილ იქნა ქ. თბილისში, ჩ-----ში
მდებარე უძრავი ნივთი საკადასტრო კოდით NO----- და აღნიშნული უძრავი ნივთი
თავისუფალ მდგომარეობაში გადაეცა სსიპ ს-----ს.

დასკვნები ფაქტობრივ გარემოებებთან დაკავშირებით

უდავო ფაქტობრივი გარემოებები:

2.1. საჯარო რეესტრის ამონაწერით დადგენილია, რომ უძრავი ნივთი, მდებარე ქ. თბილისში, ჩ-----ში, საკადასტრო კოდი NO-----, წარმოადგენს სახელმწიფოს საკუთრებას.

2.2. სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებულ სადავო უძრავ ნივთს ფლობენ მოპასუხეები, რაც მესაკუთრის ნებას ეწინააღმდეგება.

2.3. დადგენილია, რომ მოპასუხეთა წრე შედგება მხოლოდ სოციალურად დაუცველთა ბაზაში რეგისტრირებული პირებისა და დევნილებისგან. მოსარჩელე მხარე სადავოდ არ ხდის გარემოებას, რომ მოპასუხეთა შორის არიან შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირები.

დადგენილი სადავო ფაქტობრივი გარემოებები:

გასაჩივრებული გადაწყვეტილების მიხედვით, საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე სადავო ფაქტობრივი გარემოებები საქმეში წარმოდგენილი არ არის.

დასკვნები სამართლებრივ გარემოებებთან დაკავშირებით:

2.4. გასაჩივრებულ გადაწყვეტილებაში მითითებულია, რომ საქართველოს კონსტიტუციის 21-ე მუხლის პირველი პუნქტის პირველი წინადადების თანახმად, საკუთრება აღიარებული და ხელშეუვალია.

სამოქალაქო კოდექსის 170-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, მესაკუთრეს შეუძლია კანონისმიერი ან სხვაგვარი, კერძოდ, სახელშეკრულებო შებოჭვის ფარგლებში თავისუფლად ფლობდეს და სარგებლობდეს ქონებით (ნივთით), არ დაუშვას სხვა პირთა მიერ ამ ქონებით სარგებლობა, განკარგოს იგი, თუკი ამით არ ილახება მეზობლების ან სხვა მესამე პირთა უფლებები, ან/და, თუ ეს მოქმედება არ წარმოადგენს უფლების ბოროტად გამოყენებას. სამოქალაქო კოდექსის 172-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, მესაკუთრეს შეუძლია მფლობელს მოსთხოვოს ნივთის

უკან დაბრუნება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა მფლობელს ჰქონდა ამ ნივთის ფლობის უფლება.

უკანონო მფლობელობიდან ნივთის გამოთხოვის შესახებ სარჩელის წარდგენა ხდება, როცა შელახულია ნივთზე მესაკუთრის მფლობელობა, როცა მესაკუთრის ქონება უკანონო მფლობელის (მფლობელთა) ხელთაა. ამასთან, არამფლობელი მესაკუთრის მიერ უკანონო მფლობელობიდან ნივთის გამოთხოვის მართლზომიერებისათვის უნდა არსებობდეს აუცილებელი წინაპირობები: ა) მოსარჩელე უნდა იყოს ნივთის მესაკუთრე; ბ) მოპასუხე უნდა იყოს ნივთის მფლობელი; გ) მოპასუხეს არ უნდა ჰქონდეს ამ ნივთის ფლობის უფლება. მხოლოდ მას შემდეგ, რაც დადგინდება სამივე წინაპირობის არსებობა, შესაძლებელი გახდება მოპასუხის უკანონო მფლობელობიდან ნივთის გამოთხოვა. ამდენად, კინდიკაციური სარჩელის საფუძვლიანობა მოწმდება იმ გარემოებათა შეფასებით, არსებობს თუ არა მოსარჩელის საკუთრების უფლება ნივთზე და იმყოფება თუ არა ეს ნივთი სხვა პირთა არამართლზომიერ მფლობელობაში, ხორციელდება თუ არა მფლობელობა საამისო უფლების გარეშე.

საჯარო რეესტრის ამონაწერებით დადგენილია, რომ მოსარჩელე სადავო უძრავი ნივთის მესაკუთრეა. ამასთან, მოპასუხეებს - ა-----ს, ი-----ს, ი---- კ-----ს, მ-----ს, ე-----ს, ჯ-----ს, ც--- ა-----ს, ზ--- ბ ა-----ს, ლ--- ა-----ს, ნ-----ს, ნ-----ს, ა-----ს, ს-----ს, მ-----ს, ბ-----ს, მ-----ს, გ-----ს, გ-----ს (პ/ნ 1-----0), მ-----ს, მ-----ს, მ----- ბ-----ს, ნ-----ს, გ----- გ-----ს, მ-----ს, ნ-----ს, რ-----ს, პ-----ს, ნ----- კ-----ს, ს----- კ-----ს, ე-----ს, გ----- მ-----ს, ქ-----ს, ნ-----ს, ო-----ს, მ----- ი ა-----ს, თ--- ა-----ს, გ-----ს, გ-----ს, ნ-----ს, თ--- კ-----ს, გ--- კ-----ს, ა-----ს, ლ-----ს, მ-----ს, ა-----ს, მ-----ს, ა-----ს, ა----- ე მ-----ეს, ე-----ს, ლ-----ს, ა-----ს, ა-----ს, ლ-----ს, ლ-----ს, ნ-----ს, დ-----ს, მ-----ს, ნ-----ს, ი-----ს, გ-----ს, ნ----- ფ-----ს, მ----- ი ფ-----ს, მ----- ა-----ს, ს-----ს, რუსლან ა-----ს, ე--- ა-----ს, გ----- ა-----ს, ი----- ვალიანს, მ----- ა-----ს, ლ--- ბ-----ს, ლ-----ეს, ნ-----ს, თ-----ს, მაია გ-----ს, ე--- გ-----ს, ლ-----ს, ნ-----ს, ე-----ს, კ-----ს, ე-----ს, მ--- კ-----ს, ლ-----ს, თ-----ს, რ-----ს, ლ-----ს, შ-----ს, მ-----ს, თ-----ს, ხ--- ა კ-----ს, ლ-----ს, გ----- მ-----ს, ბ-----ს, ლ-----ს, ლ--- რ-----ს, ლ--- რ-----ს, ბ-----ს, ა--- უ-----ს, გ-----ს, ც-----ს, ი----- ა ქ-----ს, ლ--- ღ-----ს, ნ--- ა ღ-----ს, ნ--- ღ-----ს, დ-----ს, ქ----- ჩ-----ს, თ--- ც-----ს, მ-----ს, გ-----ს (პ/ნ 1-----8), ქ----- ჭ-----ეს, ქ----- ხ-----ს, ნ-----სა და დ----- ი ჯ-----ეს - არ წარმოუდგენიათ იმ გარემოების დამადასტურებელი მტკიცებულებები, რომ უძრავ ქონებას ფლობენ კანონიერად. მხარეთა შორის არ არსებობს რაიმე სახელშეკრულებო ურთიერთობა, რითაც მოსარჩელე (მესაკუთრე) შეიძლება შეზღუდულიყო მოპასუხეებთან მიმართებაში. სასამართლო ვერ გაიზიარებს მოპასუხეთა პოზიციას იმასთან დაკავშირებით, რომ სოციალურად დაუცველი პირის სტატუსის ქონა და ფინანსური

სახსრების არქონა ალტერნატიულ საცხოვრებელ ფართში გადასვლისთვის საკმარისი საფუძველია სადავო უძრავი ნივთის ფლობისთვის, თუნდაც მოპასუხეები მოსარჩელის ნებართვის გარეშე, თვითნებურად ფლობდნენ სახელმწიფო ქონებას. ამდენად, სასამართლომ მიიჩნია, რომ არ არსებობს არც კანონისმიერი საფუძველი რაიმე შეზღუდვისათვის და, შესაბამისად, მოსარჩელე უფლებამოსილია სრულყოფილად განახორციელოს მის საკუთრებაში არსებულ უძრავ ქონებაზე კანონით გარანტირებული უფლებები ზემოაღნიშნული მოპასუხეების მიმართ.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 168-ე მუხლის მიხედვით მესაკუთრის პრეტენზიის გამო ნივთის მფლობელობა წყდება, თუ მესაკუთრე მფლობელს წაუყენებს დასაბუთებულ პრეტენზიას.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 312-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, რეესტრის მონაცემების მიმართ მოქმედებს უტყუარობისა და სისრულის პრეზუმფცია, ე.ი. რეესტრის ჩანაწერები ითვლება სწორად, ვიდრე არ დამტკიცდება მათი უზუსტობა. მოცემულ შემთხვევაში, მოსარჩელის სახელზე სადავო უძრავ ქონებაზე რეგისტრირებული ჩანაწერი საკუთრების უფლების შესახებ გაუქმებული არ არის. ამდენად, სამოქალაქო კოდექსის 312-ე მუხლით დადგენილი საჯარო რეესტრის ჩანაწერის უტყუარობისა და სისრულის პრეზუმფციის პრინციპიდან გამომდინარე, მოსარჩელე არის სადავო უძრავი ნივთის მესაკუთრე, რომელიც აღძრული სარჩელის ფარგლებში ითხოვს მოპასუხის მფლობელობისგან თავისი უძრავი ნივთის გათავისუფლებას და ნივთის მესაკუთრისათვის თავისუფალ მდგომარეობაში გადაცემას. მოსარჩელის მოთხოვნა ვინდიკაციური ხასიათისაა და არსებობს ვინდიკაციური სარჩელის დაკმაყოფილებისათვის საჭირო ფაქტობრივი გარემოებები, რის გამოც, მოსარჩელე უფლებამოსილია, მოსთხოვოს ზემოაღნიშნულ მოპასუხეებს თავის კუთვნილ ნივთზე ფაქტობრივი მფლობელობის შეწყვეტა.

2.5. დადგენილია, რომ სოციალურად დაუცველთა ბაზაში რეგისტრირებულ პირთა გარდა, მოპასუხეთა შორის არიან ასევე როგორც დევნილები, ისე შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირები, მათ შორის - შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ბავშვი.

სასამართლომ ყურადღება გაამახვილა იმ გარემოებაზე, რომ როგორც დევნილები, ისე შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირები, განსაკუთრებით - შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ბავშვები, განსაკუთრებული სამართლებრივი დაცვის ქვეშ მყოფ პირთა წრეს მიეკუთვნებიან. „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონი და „შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების შესახებ“ გაეროს 2006 წლის კონვენცია ადგენს სახელმწიფოს ვალდებულებას, იზრუნოს აღნიშნულ პირებზე, განამტკიცებს რა დევნილთა უფლებას, ისარგებლონ სათანადო საცხოვრებლით, და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა საცხოვრებლისა და ოჯახის პატივისცემის, ცხოვრების ადეკვატური სტანდარტის, სოციალური დაცვისა და საზოგადოებაში ჩართვის უფლებებს.

ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, სასამართლომ მიიჩნია, რომ მოსარჩელე მხარე ვალდებული იყო გაეთვალისწინებინა ის გარემოება, რომ შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირები, მით უმეტეს - შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ბავშვები, საქართველოს კანონმდებლობით განსაკუთრებული სამართლებრივი დაცვის ქვეშ მყოფი პირები არიან და სასამართლოსთვის მიეწოდებინა ინფორმაცია, თუ კანონით გათვალისწინებული სოციალური გარანტიებიდან რომლით იყვნენ უზრუნველყოფილნი აღნიშნული პირები და კანონით გათვალისწინებული რა ღონისძიებები ტარდებოდა მათ მიმართ. ამ შემთხვევაში, სასამართლოსთვის ცნობილი იქნებოდა, თუ კონკრეტულად რა შედეგი დადგებოდა აღნიშნულ პირების მიმართ მოსარჩელის მოთხოვნის დაკმაყოფილებისა და გადაწყვეტილების აღსრულების შემთხვევაში. ვინაიდან აღნიშნული ვალდებულება მოსარჩელის მხრიდან შესრულებული არ იყო, სასამართლომ მიიჩნია, რომ სარჩელ არ უნდა დაკმაყოფილებულიყო დაუსაბუთებლობის გამო მოპასუხეების - მ-----სა და მისი მშობლების, ხ-----სა და ზ----- კ-----ას, ა----- გ-----ისა და მისი მშობლის, ნ-----ს, და მისი არასრულწლოვანი და-ძმის, ნ-----სა და ნ-----ს, და ელ-----ის მიმართ.

„საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლი ადგენს, რომ დაუშვებელია დევნილთა ნებისმიერი სახის დისკრიმინაცია მათ მიერ საკუთარი უფლებებისა და თავისუფლებების განხორციელებისას. განსახილველ შემთხვევაში, საქმეში მესამე პირად ჩართული საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს წარმომადგენლის განმარტებით, მოპასუხეებამდე სადავო შენობაში დევნილის სტატუსის მქონე პირების უკანონო მფლობელობიდან სადავო ნივთის გამოთხოვა მოხდა მხოლოდ მას შემდეგ, რაც ისინი დაკმაყოფილდნენ სახელმწიფოს მიერ საცხოვრებელი ფართით, ან კომპენსაციით, მიუხედავად იმისა, რომ მათ მიერაც სადავო შენობა თვითნებურად და მესაკუთრის ნების საწინააღმდეგოდ იყო დაკავებული. აღნიშნული გარემოების გათვალისწინებით, სასამართლომ მიიჩნია, რომ დევნილის სტატუსის მქონე მოპასუხეებზე „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-14 მუხლის მე-2 პუნქტის გავრცელება, რომელიც დევნილთა საცხოვრებელი ფართობიდან გამოსახლებას ითვალისწინებს მათ მიერ საცხოვრებელი ფართობის არამართლზომიერად ფლობის შემთხვევაში, დევნილ მოპასუხეთა მიმართ იქნებოდა დისკრიმინაციული მოპყრობა „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონის განმარტებული მე-7 მუხლის გათვალისწინებით. ამდენად, სასამართლომ უარი უთხრა სსიპ ს-----ს სარჩელის დაკმაყოფილებაზე მოპასუხეების - გ-----ს, ი-----ს, ო-----ს, მ-----ს, მ-----ს, ხ-----ს, ზ----- კ-----ას, ა----- გ-----ის, ნ-----ს, ნ-----ს, ნ-----ს, თ----- გ-----ისა და ელ-----ის მიმართ, სახელმწიფოს მხრიდან მათი

ფულადი დახმარებით, ან საცხოვრებელი ფართობით უზრუნველყოფამდე.

3. სააპელაციო საჩივრის ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლები

3.1. აპელანტების - ს-----ს, გ-----ს, ა-----ს, ჯ-----ს, ი----- --ს, ლ-----ს, გ----- ბ-----ის, ი-----ს, ა-----ს, ი-----ს, ე----- ----ს სააპელაციო საჩივრის ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლები

აპელანტთა შეფასებით, სასამართლომ გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გამოტანისას არ გაითვალისწინა მათი მძიმე ეკონომიკური და სოციალური მდგომარეობა, რის გამოც ისინი იძულებულნი არიან თავი შეაფარონ ნახევრად დანგრეულ შენობას, რომელშიც არ არის კომუნიკაციები - დენი, გაზი და წყალი, არის გამოუვალი მდგომარეობა და მსგავს პირობებში ნორმალური ადამიანისთვის არსებობაც კი შეუძლებელია, თუმცა მათ სხვა თავშესაფარი არ გააჩნიათ და ეს არის მათი ერთადერთი საცხოვრებელი, გამოსახლებით კი საერთოდ ქუჩაში დარჩებიან ოჯახებით. აპელანტები მიუთითებენ, რომ არიან უკიდურესად გაჭირვებულნი, სოციალურად დაუცველნი და უმეტესი მათგანის სარეიტინგო ქულა 1000-ს არ აღემატება, რაც მოწმობს მათ სიდუხჭირეს.

აპელანტთა შეფასებით, გასაჩივრებული გადაწყვეტილებით პირველი ინსტანციის სასამართლომ დაარღვია საქართველოს კონსტიტუცია და ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენცია, რამდენადაც მოსარჩელეს წარმოადგენდა სახელმწიფო, ეს უკანასკნელი კი ვალდებულია იზრუნოს თავის მოქალაქეებზე და შეუქმნას მათ ელემენტარული პირობები, შესთავაზოს ალტერნატიული საცხოვრებელი ადგილი და დაასაბუთოს, რომ მათი გამოსახლება აუცილებელია დემოკრატიულ საზოგადოებაში ეროვნული უშიშროების, საზოგადოებრივი უსაფრთხოების და ქვეყნის ეკონომიკური კეთილდღეობის ინტერესებისათვის, რაც მოცემულ შემთხვევაში მან ვერ განახორციელა.

3.2. აპელანტების - ნ-----ა ხ-----ის, რ----- ლ-----ის, გ-----ს, ქ----- მ-----ის, ს-----ს, ნ-----ს, მ-----ს, ე-----ს, ნ-----ს, ნ-----ს, მ----- ა-----ს, ნ-----ს, ვ-----ს, მ-----ს, გ----- -----ს, ნ-----ს, მ----- ჭ-----ის, ზ-----ს, ს-----ს, ლ----- ს, ლ----- ბ-----ის, ნ-----ის, გ-----ი ჭ-----ის, ბ-----ის, მ----- ჭ-----ის, ც----- -----ს, ა-----ს, მ-----ის, გ----- ჭ-----ის, ი----- კ-----ის, ე-----ს, ა----- -----ის, ლა-----ის, მ----- ლ-----ის, თ-----ს, გ-----ს, ა----- უ----- ის, ა-----ს, თ-----ის, ნ-----ს, მ-----ს, გ----- უ-----ის, ც----- უ----- -----ის, გ-----ს, ნ-----ს, ლ-----ს, ნ-----ს, დ----- --ს, მ-----ს, ნ-----ს, ე-----ს, ლ-----ს, ს-----ს, მ----- ა-----ის, თ-----ს, მ----- მ-----ის, ა-----ის, ა-----ე მ-----ის, გ-----ს, ე----- -----ს სააპელაციო საჩივრის ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლები

აპელანტთა განმარტებით, მოპასუხეები სადაო ფართში არ ცხოვრობენ უკანონოდ,

სახელმწიფოსთვის ყოველთვის ცნობილი იყო მათი ცხოვრების ფაქტი, ისინი აღნიშნულ მისამართზე იღებენ სოციალურ დახმარებას და კონკრეტული მისამართით მონაწილეობენ არჩევნებში, რაც უტყუარი დასტურია სახელმწიფოს მხრიდან მოპასუხეების მიერ სადაო ქონების მართლზომიერი ფლობის ფაქტის აღიარებისა.

აპელანტთა შეფასებით, სასამართლომ გამოიყენა კანონი, რომელიც არ უნდა გამოეყენებია, ვინაიდან აღნიშნული ქმედებით უგულვებლყო საერთაშორისოდ აღიარებული ხელშეკრულებები და შეთანხმებები, ასევე კონსტიტუცია და არ დაიცვა იერარქია კანონთა შესაბამისობაში. აპელანტები მიუთითებენ, რომ საქართველოს კონსტიტუციის 22-ე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ყველას, ვინც კანონიერად იმყოფება საქართველოში, აქვს ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე თავისუფალი მიმოსვლისა და საცხოვრებელი ადგილის თავისუფალი არჩევის უფლება, ასევე ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული უფლებების შესახებ საერთაშორისო პაქტის 11.1 მუხლის თანახმად, წინამდებარე პაქტის მონაწილე სახელმწიფოები აღიარებენ თითოეული ადამიანის უფლებას, მას და მის ოჯახს ჰქონდეს ცხოვრების სათანადო დონე, შესაფერისი, კვების, ტანისამოსის და ბინის ჩათვლით; აგრეთვე უფლებას, განუწყვეტლივ იუმჯობესებდეს ცხოვრების პირობებს. პაქტის მონაწილე სახელმწიფოები ამ უფლების განხორციელების უზრუნველსაყოფად მიიღებენ შესაბამის ზომებს, აღიარებენ რა, ამ მხრივ, თავისუფალ თანხმობაზე დაფუძნებული საერთაშორისო თანამშრომლობის დიდ მნიშვნელობას. საქართველოს კონსტიტუციის მე-6 მუხლით საქართველოს კანონმდებლობა შეესაბამება საერთაშორისო სამართლის საყოველთაოდ აღიარებულ პრინციპებსა და ნორმებს. საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებას ან შეთანხმებას, თუ იგი არ ეწინააღმდეგება საქართველოს კონსტიტუციას კონსტიტუციურ შეთანხმებას, აქვს უპირატესი იურიდიული ძალა შიდა სახელმწიფოებრივი ნორმატიული აქტების მიმართ.

ყოველივე ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე, აპელანტთა შეფასებით, სახელმწიფო ვალდებულია იზრუნოს უსახლკარო პირებზე, უნდა აწარმოოს მათთან მოლაპარაკება და მოახდინოს მათი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფა. მათი განმარტებით, ქონების მართვის ეროვნული სააგენტო კატეგორიულად უარზეა მის ბალანსზე არსებული თუ დაურეგისტრირებელ ქონებებზე განთავსებული საცხოვრებლად შესაძლო დაუკავებელი თავისუფალი ფართების გამოყოფაზე და ადამიანთა სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი საარსებო გარემო პირობების დაკმაყოფილებაზე, იმ მოტივით, რომ ადგილობრივი ნორმატიული აქტების მოთხოვნები უფრო მნიშვნელოვანია სახელმწიფოებრივი თვალსაზრისით, ვიდრე საქართველოს კონსტიტუციის მე-15 მუხლით გარანტირებული ადამიანის სიცოცხლის ხელშეუვალობის უფლება და საერთაშორისო კანონმდებლობით გათვალისწინებული ადამიანის უფლებები და თავისუფლებები.

3.3. სსიპ ს-----ის სააპელაციო საჩივრის ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლები

აპელანტის შეფასებით, სასამართლომ სწორად მიიჩნია დადგენილ გარემოებად, რომ მოსარჩელის საკუთრებაში რიცხულ ქონებას მოპასუხეები უკანონოდ ფლობდნენ, თუმცა მოპასუხეთა გარკვეული წრის მიმართ სარჩელი არ დააკმაყოფილა იმ მიზეზით, რომ ისინი წარმოდგენდნენ დევნილის სტატუსისა და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე სტატუსის მატარებელ პირებსა და მათ ოჯახის წევრებს. აპელანტის მოსაზრებით, თუკი სასამართლო ამ პირებზე ზრუნავს, მას ისიც უნდა გაეთვალისწინებინა, რომ ქონება საცხოვრებლად უვარგისია, მასში არ არის კომუნიკაციები, არის ავარიული და საჭიროებს გამაგრებას, შესაბამისად, საფრთხეს უქმნის ადამიანთა სიცოცხლესა და ჯანმრთელობას, მით უფრო, რომ შენობას მინიჭებული აქვს კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის სტატუსი და მისი ინტერესებიდან გამომდინარე, დაუყოვნებლივ ჩარევას და რესტავრაციას მოითხოვს, დევნილთა და სოციალურად დაუცველი ოჯახების მხრიდან უკანონო შეჭრით და შენობის დაკავებით კი ზიანდება კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლი და სახელმწიფოს ხელი ეშლება კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ვალდებულებების განხორციელებაში.

აპელანტის განმარტებით, მართალია დევნილისა და სოციალურად დაუცველის სტატუსის მქონე პირებს უფლება აქვთ ისარგებლონ მათთვის სახელმწიფოს მხრიდან მინიჭებული გარანტიებით, თუმცა ამ ვალდებულების შესრულებაზე უფლებამოსილი პირი სსიპ ს-----ო არ არის და იგი ვერ შეძლებს ხსენებულ პირთა საცხოვრებლით უზრუნველყოფას, ვინაიდან მას მხოლოდ სახელმწიფო ქონების მართვა-განკარგვა ევალება, ხოლო დევნილთა და სოციალურად დაუცველთა საცხოვრებლით უზრუნველყოფას თავისი პროცედურები გააჩნია. ამავდროულად, აპელანტი მიუთითებს იმასაც, რომ მოპასუხეებს ფართი არამართლზომიერად აქვთ დაკავებული და მათზე ვერ გავრცელდება „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-14 მუხლი, როგორც ეს პირველი ინსტანციის სასამართლომ გასაჩივრებულ გადაწყვეტილებაში მიუთითა.

4. გასაჩივრებული გადაწყვეტილების ნაწილობრივ შეცვლის დასაბუთება

სააპელაციო პალატა გაეცნო საქმის მასალებს, შეისწავლა სააპელაციო საჩივრის საფუძვლიანობა, გასაჩივრებული გადაწყვეტილების კანონიერება-დასაბუთებულობა, მოისმინა მხარეთა (წარმომადგენლების) მოსაზრებები და მიიჩნევს, რომ აპელანტთა - ნ-----, რ-----, გ-----, ქ-----, ს-----, ნ-----, მ-----, ე-----, ნ-----, ხ-----, მ----- ა-----, ნ-----, კ-----, მ-----, გ-----, ნ-----, მ-----, ზ-----, ს-----, ლ-----, ლ----- ბ-----, ნ-----, გ-----, ბ-----, მ-----, ც-----, ა-----, მ-----, გ-----, ი----- კ-----, ე-----, ა-----, ლ-----, მ-----, თ-----, გ-----, ა----- უ-----, ი, ა-----, თ-----, ნ-----, მ-----, გ-----, ც-----, გ-----, ნ-----, ლ-----, ნ-----, დ-----, მ-----, ნ-----, ე-----, ლ-----, ს-----, მ----- ა-----, თ-----, მ-----

---, ა-----, ა-----, გ-----, ე-----, ს-----, გ-----
--, ა-----, ჯ-----, ი-----, ლ-----, გ-----, ა-----, ე-----
----- - სააპელაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო აპელანტს - სსიპ ს-----
-----ს უარი უნდა ეთქვას სააპელაციო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე,
შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 377-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლო ამოწმებს გადაწყვეტილებას სააპელაციო საჩივრის ფარგლებში ფაქტობრივი და სამართლებრივი თვალსაზრისით. ამავე მუხლის მეორე ნაწილის შესაბამისად, სამართლებრივი თვალსაზრისით შემოწმებისას სასამართლო ხელმძღვანელობს 393-ე და 394-ე მუხლების მოთხოვნებით.

სააპელაციო პალატის მოსაზრებით, გასაჩივრებული გადაწყვეტილება იურიდიულად არ არის სრულყოფილად დასაბუთებული, რაც საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 394-ე მუხლის „ე“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმების საფუძველია.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 385-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, სააპელაციო სასამართლო აუქმებს გადაწყვეტილებას და საქმეს უბრუნებს პირველი ინსტანციის სასამართლოს ხელახლა განსახილველად, თუ ადგილი აქვს 394-ე მუხლით გათვალისწინებულ შემთხვევებს. ამავე მუხლის მეორე ნაწილის მიხედვით, სააპელაციო სასამართლოს შეუძლია არ გადააგზავნოს საქმე უკან და თვითონ გადაწყვიტოს იგი.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 386-ე მუხლის შესაბამისად, თუ სააპელაციო საჩივარი დასაშვებია და საქმე პირველი ინსტანციის სასამართლოს არ უბრუნდება, სააპელაციო სასამართლო თვითონ იღებს გადაწყვეტილებას საქმეზე. იგი თავისი განჩინებით უარს ამბობს სააპელაციო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე ან გასაჩივრებული გადაწყვეტილების შეცვლით იღებს საქმეზე ახალ გადაწყვეტილებას.

ფაქტობრივი და სამართლებრივი დასაბუთება

4.1. პალატა ეთანხმება და იზიარებს პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ დადგენილ შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებს:

- საჯარო რეესტრის ამონაწერით დადგენილია, რომ უძრავი ნივთი, მდებარე ქ. თბილისში, ჩ-----ში, საკადასტრო კოდი NO-----, წარმოადგენს სახელმწიფოს საკუთრებას.

- სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებულ სადავო უძრავ ნივთს ფლობენ მოპასუხეები, რაც მესაკუთრის ნებას ეწინააღმდეგება.

- დადგენილია, რომ მოპასუხეთა წრე შედგება მხოლოდ სოციალურად

დაუცველთა ბაზაში რეგისტრირებული პირებისა და დევნილებისგან. მოსარჩელე მხარე სადავოდ არ ხდის გარემოებას, რომ მოპასუხეთა შორის არიან შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებიც.

· პალატა დამატებით დადგენილად მიიჩნევს, რომ სადავო უძრავი ქონება, მდებარე ქ. თბილისში, ჩხეიძის ქ. N8- ში, წარმოადგენს საცხოვრებლად უვარგის შენობას, მასში არ არის კომუნიკაციები და ელემენტარული საცხოვრებელი პირობები (იხ. მხარეთა ახსნა-განმარტება, 26.03.2019 წლის სასამართლო სხდომის ოქმი, 15:50:06-15:52:03, ასევე - სსიპ ს-----ოს სააპელაციო საჩივარი, ტომი 6, ს.ფ. 274).

· პალატა დადგენილად მიიჩნევს იმ გარემოებას, რომ აპელანტთა/მოწინააღმდეგე მხარეთა შორის არიან იძულებით გადაადგილებული პირები-დევნილები - ო-----, ი----- და გ-----, რომლებიც მოცემული ეტაპისათვის, მიუხედავად სახელმწიფო ორგანოებისადმი მიმართვისა, არ არიან დაკმაყოფილებულნი ალტერნატიული საცხოვრებლით (იხ. მესამე პირის წარმომადგენლის - ლ-----ის ახსნა-განმარტება, 26.03.2019 წლის სასამართლო სხდომის ოქმი).

4.2. პალატა განუმარტავს მხარეებს, რომ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-4 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სამართალწარმოება მიმდინარეობს შეჯიბრებითობის საფუძველზე. ამავე კოდექსის 102-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს, მე-3 ნაწილის შესაბამისად კი, საქმის გარემოებები, რომლებიც კანონის თანახმად, უნდა დადასტურდეს გარკვეული სახის მტკიცებულებებით, არ შეიძლება დადასტურდეს სხვა სახის მტკიცებულებებით.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 105-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, სასამართლოსათვის არავითარ მტკიცებულებას არა აქვს წინასწარ დადგენილი ძალა. მეორე ნაწილის შესაბამისად, სასამართლო აფასებს მტკიცებულებებს თავისი შინაგანი რწმენით, რომელიც უნდა ემყარებოდეს მათ ყოველმხრივ, სრულ და ობიექტურ განხილვას, რის შედეგადაც მას გამოაქვს დასკვნა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებების არსებობის ან არარსებობის შესახებ; მითითებული ნორმის შინაარსიდან გამომდინარეობს, რომ სასამართლომ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების სრულყოფილად გამოკვლევის შედეგად უნდა დაასაბუთოს მხარეთა მიერ მითითებული ფაქტების არსებობა-არარსებობის საკითხი. სასამართლო აფასებს მტკიცებულებებს როგორც ინდივიდუალურად, ასევე ერთობლიობაში, ურთიერთშეჯერებით და მხოლოდ ამის შემდეგ ღებულობს დასკვნას საქმისათვის მნიშვნელოვანი გარემოებების არსებობის შესახებ.

ზემოაღნიშნული მსჯელობის გათვალისწინებით, პალატა ვერ გაიზიარებს სსიპ ს-----
-----ოს პოზიციას მასზედ, რომ მოპასუხეთა ნაწილს გააჩნია სხვა

საცხოვრებელი ადგილი, რამდენადაც საქმეში არ არის წარმოდგენილი ამონაწერები საჯარო რეესტრიდან, რაც დაადასტურებდა მხარეთა საკუთრებაში უძრავი ქონების არსებობის ფაქტს, ხოლო აპელანტის მიერ აღნიშნულის დასტურად მითითებული მტკიცებულებები - კონკრეტულ პირთა სხვადასხვა მისამართზე რეგისტრაციის შესახებ, ვერ განიხილება მათ საკუთრებაში ან/და მფლობელობაში ამ მისამართზე განთავსებული უძრავი ქონების არსებობის მადასტურებელ სათანადო და შესაბამის მტკიცებულებად (ამ თვალსაზრისით მნიშვნელოვანია ევროსასამართლოს განმარტება საქმეში „ევგენი ზახაროვი რუსეთის წინააღმდეგ“, რომლის მიხედვითაც, ევროპულმა სასამართლომ განმარტა, რომ ყოფილი ცოლის სახლში განმცხადებლის რეგისტრაციის ფაქტი არ არის საკმარისი, რომ რეგისტრაციის ადგილი მიჩნეული იყოს საცხოვრებლად (იხ. Yevgeniy Zakharov V. Russia App. no. 66610/10 (ECtHR, 14 March 2017)), მით უფრო იმ პირობებში, რომ მხარეები აღნიშნულს უარყოფენ და აგრძელებენ ცხოვრებას უკიდურეს გაჭირვებაში, ელემენტარული საცხოვრებელი პირობების არმქონე შენობაში, ვინაიდან სხვა თავშესაფარი არ გააჩნიათ.

4.3. პალატა განმარტავს, რომ სათანადო საცხოვრებლის უფლება გარანტირებულია სხვადასხვა საერთაშორისო აქტში. მათ შორისაა როგორც საერთაშორისო ხელშეკრულებები და შეთანხმებები, ასევე - პოლიტიკური და პროგრამული დოკუმენტები. სამართლებრივ აქტებში სათანადო საცხოვრებლის უფლება უმეტესად განცალკევებულად არ არის გამოყოფილი და ცხოვრების სათანადო დონის უფლებაში მის კომპონენტად იკითხება.

საცხოვრებლის უფლების ნაწილში აღსანიშნავია ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციის 25-ე მუხლის პირველი პუნქტი მიუთითებს, რომ ყოველ ადამიანს აქვს უფლება, ჰქონდეს ცხოვრების ისეთი დონე (საკვების, ტანსაცმლის, ბინის, სამედიცინო მოვლისა და საჭირო სოციალური მომსახურების ჩათვლით), რომელიც აუცილებელია თავად მისი და მისი ოჯახის ჯანმრთელობისა და კეთილდღეობის შესანარჩუნებლად და უფლება, უზრუნველყოფილი იყოს უმუშევრობის, ავადმყოფობის, შეზღუდული შესაძლებლობის, ქვრივობის, მოხუცებულობის ან მისგან დამოუკიდებელ გარემოებათა გამო არსებობის საშუალებათა დაკარგვის სხვა შემთხვევაში. საცხოვრებლის უფლებასთან მიმართებით ფუძემდებლური ხელშეკრულებათა გაეროს ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული უფლებების შესახებ საერთაშორისო პაქტი, რომლის მე-11 მუხლის პირველი პუნქტი მიუთითებს ცხოვრების სათანადო დონის უფლებაზე და მის ერთ-ერთ კომპონენტად განსაზღვრავს საცხოვრებლის უფლებას, პაქტის მონაწილე სახელმწიფოები ამ უფლების უზრუნველსაყოფად მიიღებენ შესაბამის ზომებს, აღიარებენ რა, ამ მხრივ, თავისუფალ თანხმობაზე დაფუძნებული საერთაშორისო თანამშრომლობის დიდ მნიშვნელობას. მისით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებას მონიტორინგს უწევს ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული უფლებების კომიტეტი, რომელმაც საცხოვრებლის უფლებასთან დაკავშირებით რამდენიმე ზოგადი კომენტარი მიიღო. აღსანიშნავია ევროპის საბჭოს ევროპის სოციალური ქარტიის (განახლებული რედაქცია) 31-ე მუხლით გაწერილი სახელმწიფოს ვალდებულება, ხელი შეუწყოს საცხოვრებელი ადგილის ადეკვატური სტანდარტის ხელმისაწვდომობას;

თავიდან აიცილოს და შეამციროს უსახლკარობა ეტაპობრივად, საბოლოოდ აღმოფხვრის მიზნით; შექმნას საცხოვრებელზე ფასის ხელმისაწვდომობა მათთვის, ვისაც სათანადო სახსრები არ გააჩნიათ. სოციალური უფლებების ევროპული კომიტეტი, როგორც ქარტიის მონიტორინგის დაწესებულება, იღებს გადაწყვეტილებებს და დასკვნებს აღნიშნული ვალდებულებების სახელმწიფოების მიერ შესრულების ნაწილში. ევროკავშირის კანონმდებლობასთან მიმართებით აღსანიშნავია ასევე ევროპის კავშირის ფუნდამენტური უფლებების ქარტია. იგი პირდაპირ არ მიუთითებს სათანადო საცხოვრებლის უფლების შესახებ, თუმცა მისი 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილი საუბრობს „საცხოვრებლის მიმართულებით დახმარების“ ცნებაზე. კერძოდ, დოკუმენტი მიუთითებს, რომ „სოციალური გათიშულობისა და სიღარიბის წინააღმდეგ საბრძოლველად კავშირი აღიარებს და იცავს უფლებას სოციალური და საცხოვრებლით დახმარების შესახებ.

ზემოხსენებული ეკონომიკურ, სოციალურ და კულტურულ უფლებათა კომიტეტის მიერ შემუშავებული ზოგადი კომენტარები სათანადო საცხოვრებლის უფლების დაცვისა და პროგრესული რეალიზების სახელმძღვანელო პრინციპებს აყალიბებს. კომიტეტის ხედვა გამორიცხავს სათანადო საცხოვრებლის უფლების ვიწროდ განმარტებას, რამდენადაც იგი არ უთანაბრდება (თუმცა მოიცავს) თავშესაფრის ქონას; ზოგადი თვალსაზრისით, სათანადო საცხოვრებელი გულისხმობს ნებისმიერ ადგილას „უსაფრთხო, მშვიდობიან და ღირსეულ პირობებში ცხოვრებას“. დამატებით, სათანადო საცხოვრებლის უფლება სისტემურად უნდა განიმარტოს – პაქტის პრეამბულაში მითითებულ ძირითად ღირებულებებთან ერთად, როგორებიცაა ადამიანის ღირსება, თანასწორობა, განუყოფლობა. პაქტით გათვალისწინებული

რაც შეეხება სახელმწიფოს მხრიდან სათანადო საცხოვრებლის უფლების ხელშეწყობას, აღნიშნულ საკითხზე მსჯელობას ვხვდებით ევროპული სასამართლოს არაერთ გადაწყვეტილებაში, რომლის ფარგლებშიც ევროსასამართლო იზიარებს იმ მოსაზრებას, რომ სოციალური უფლებების რეალიზების პროცესში (მათ შორის, კონვენციის მე-8 მუხლის ფარგლებში საცხოვრებლის საკითხების განხილვისას) სახელმწიფოს დისკრეციის ფართო ფარგლები აქვს, თუმცა სასამართლო ხედავს ასევე აშკარა გადაცდომების რისკს.

განსახილველ შემთხვევასთან მიმართებით საინტერესოა, რომ ევროპული სასამართლოს თვალთახედვით, გამოსახლების პროპორციულობის შეფასებისას მნიშვნელოვანია იმის დადგენა, თუ რამდენად კანონიერად დაიკავეს საცხოვრებელი (იხ. Chapman V. The United Kingdom App. no. 27238/95 (ECtHR, 18 January 2001), para. 102), თუმცა ეს არ ნიშნავს, რომ, თუკი კონკრეტული სივრცე უკანონოდ არის **დაკავებული, იქ მცხოვრებლების საწინააღმდეგო გადაწყვეტილება უნდა მიიღონ ყველა შემთხვევაში. ევროსასამართლოსთვის განსაკუთრებით მაღალია სტანდარტი, როდესაც საქმეს გავლენა აქვს მოწყვლად ჯგუფებზე** (იხ. იქვე), კერძოდ, ევროპულმა სასამართლომ განმარტა, რომ **სათანადო საცხოვრებლის უფლების რეალიზების პროცესში განსაკუთრებული სიმძაფრით დგას მოწყვლადი ჯგუფების ინტერესების საკითხი, რომელთა განსაკუთრებული საჭიროებები და მათ წინაშე მდგარი სირთულეები**

სახელმწიფოს ვალდებულებას განსაზღვრული ხარისხით ამძაფრებს. ამ თვალსაზრისით, განსაკუთრებული ზრუნვის ქვეშ არიან შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირები, ბავშვები, ქალები, უსახლკაროები, იძულებით გადაადგილებული პირები, მიგრანტები, მკვიდრი მოსახლეობა. აღნიშნული ჯგუფების წინაშე მდგარი გამოწვევები სხვადასხვა მასშტაბისაა. ასევე, განსხვავებულია მათი მოწყვლადობის განმაპირობებელი ფაქტორებიც. სამართლებრივი თვალსაზრისით, განსაკუთრებით მძაფრია საცხოვრებელი ფართის ფლობის სამართლებრივი უზრუნველყოფის კომპონენტის დაკმაყოფილება უსახლკარო პირებთან მიმართებით, რამდენადაც მათ მიმართ სათანადო პოლიტიკის დაგეგმვა სახელმწიფოს მნიშვნელოვანი ამოცანაა. (The Right to Adequate Housing, Fact Sheet No. 21/Rev.1, Geneva, 22 (2014).

პალატა ყურადღებას გაამახვილებს გაეროს ეკონომიკურ, სოციალურ და კულტურულ უფლებათა კომიტეტის 1991 წლის მე-6 სესიის ზოგადი კომენტარები N4-ში მოყვანილ განმარტებებზეც, რომელთა მიხედვითაც, საცხოვრებლის უფლება არ უნდა იქნეს განხილული ვიწრო ან შეზღუდული გაგებით, რაც მას მაგალითად თავშესაფრით უზრუნველყოფასთან გაათანაბრებდა, რაც მავანისათვის მხოლოდ ჭერის ქონას ნიშნავს. იგი განხილულ უნდა იქნეს როგორც ნებისმიერ ადგილას უსაფრთხო, მშვიდობიან და ღირსეულ პირობებში ცხოვრების უფლება.

ხსენებული კომენტარის მე-8 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, უკანონო საცხოვრებელი ფართიდან პირების გამოსახლება აკრძალულია და მიუხედავად საცხოვრებელი ფართის უკანონო ფლობისა, ყველა ადამიანი უნდა იყოს უზრუნველყოფილი და დაცული გარკვეული ხარისხის პირობებით, რომლებიც მას იცავს ძალადობრივი გამოსახლების დევნისა და სხვა საშიშროებებისაგან სახელმწიფო თუ სხვა პირების მოსალოდნელი შესაძლო თუ რეალური ზემოქმედებისაგან. გაეროს ეკონომიკურ, სოციალურ და კულტურულ უფლებათა კომიტეტის 1997 წლის 16 სესიის ზოგადი კომენტარი N7-ის პირველი პუნქტით მიღებულია დასკვნა, რომ იძულებითი გამოსახლება არ შეესაბამება პაქტის მოთხოვნებს, თუმცა ამავე კომენტარის მეორე პუნქტი აკეთებს დათქმას, რომ, იმ შემთხვევებში, როდესაც გამოსახლება გარდაუვალია, სახელმწიფოებმა (მთვრობებმა) უნდა უზრუნველყონ სათანადო ალტერნატიული გადაწყვეტილების მიღება. შესაბამისად, სახელმწიფოებმა უნდა გამოიყენონ ყველა სათანადო საშუალებები, რაც მოიცავს სახელმწიფო ორგანოების მიერ სათანადო გარანტიების გარეშე კერძო პირების ან სახელმწიფო ორგანოების მიერ იძულებითი გამოსახლების შემთხვევების აკრძალვას, მონაწილე სახელმწიფოებმა უნდა გადახედონ და უნდა გააუქმონ ან შეცვალონ ნებისმიერი საკანონმდებლო ნორმა ან პოლიტიკა, რომელიც პაქტის მოთხოვნებს არ შეესაბამება. მითითებული კომენტარის მე-14 პუნქტის შესაბამისად, **გამოსახლების პროცესის განსახორციელებლად, როცა ადგილი აქვს ადამიანთა განსაკუთრებით დიდი ჯგუფების გამოსახლებას, სახელმწიფო ვალდებულია გამოსასახლებელ პირებთან აწარმოოს მოლაპარაკება და შეისწავლოს ყველა შესაძლო ალტერნატივა მათ საცხოვრებელი ფართით უზრუნველსაყოფად, ვინაიდან მინიმუმადე იყოს დაყვანილი გამოსასახლებელ პირებზე ძალის**

მეთოდების გამოყენების აუცილებლობა. აღნიშნული კომენტარის მე-17 პუნქტის შესაბამისად კი, გამოსახლების შედეგად პირი არ უნდა დარჩეს უსახლკაროდ და არ უნდა დაირღვეს მისი სხვა უფლებები. იმ შემთხვევაში, თუ გამოსახლებულ პირებს არ შეუძლიათ თავად უზრუნველყონ საარსებო სახსრები, მონაწილე სახელმწიფოებმა, **ხელმისაწვდომი რესურსების ფარგლებში ყველა სათანადო საშუალება უნდა გამოიყენონ მათთვის სათანადო ალტერნატიული საცხოვრებლის უზრუნველსაყოფად, დასასახლებლად ან ნაყოფიერი მიწების გამოსაყოფად არსებული გარემოებების გათვალისწინებით.**

ზემოხსენებული მსჯელობის გათვალისწინებით, პალატა იზიარებს აპელანტთა პოზიციას მასზედ, რომ სადავო ქონებიდან მათი გამოსახლება ეწინააღმდეგება ადამიანის ძირითად უფლებათა და თავისუფლებათა კონვენციით აღიარებულ და განმტკიცებულ ნორმა-პრინციპებს.

პალატა მოიშველიებს იძულებითი გამოსახლებისა და საცხოვრებლის უფლებასთან დაკავშირებით არსებულ ევროპულ რეგულაციებს (იხ. The Second Overview of Housing Exclusion in Europe 2017, (21 March 2017) და განმარტავს, რომ არსებითია, სახელმწიფოებმა მნიშვნელოვანი აქცენტი გააკეთონ (იძულებითი) გამოსახლების პრევენციაზე, რათა თავიდან იყოს აცილებული ან შემცირდეს იძულებითი გამოსახლების უარყოფითი ეფექტი ძირითადი უფლებებით სარგებლობაზე. **პრევენციული პოლიტიკის რეალიზება ნიშნავს გამოსახლებაზე უარის თქმას, ხოლო გამოსახლების შემთხვევაში – პირის უზრუნველყოფას ალტერნატიული საცხოვრებლით ან მხარდაჭერის შესაბამისი საშუალებებით.**

პალატა ყურადღებას ამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ აპელანტები არიან სოციალურად დაუცველები, უკიდურეს სიდუხჭირეში მცხოვრები პირები, მათ სხვა ალტერნატიული საცხოვრებელი არ გააჩნიათ და იძულებულნი არიან თავი შეაფარონ საცხოვრებლად უვარგის შენობას, სადაც ელემენტარული კომუნალური პირობებიც არ არის. შესაბამისად, პალატის შეფასებით, ამ პირების მიმართ ზემოაღნიშნული ნორმატიული აქტების საფუძველზე სახელმწიფოს წარმოშობილი აქვს ვალდებულება ყველა ღონე იხმაროს მათი უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დასაცავად.

ამდენად, პალატა თვლის, რომ აპელანტების - ს-----ს, გ-----ს, ა-----ს, ჯ-----ს, ი-----ს, ლ-----ს, გ----- ბ-----ის, ი-----ს, ა-----ს, ი-----ს, ე-----ს, ნ-----ა ხ-----ის, რ----- ლ-----ის, გ-----ს, ქ----- მ-----ის, ს-----ს, ნ-----ს, მ-----ს, ე-----ს, ნ-----ს, ხ-----ს, მ----- ა-----ს, ნ-----ს, კ-----ს, მ-----ს, გ-----ს, ნ-----ს, მ----- ჭ-----ის, ზ-----ს, ს-----ს, ლ-----ს, ლ----- ბ-----ის, ნ-----ის, გ----- ი ჭ-----ის, ბ-----ის, მ----- ჭ-----ის, ც-----ს, ა-----ს, მ-----ის, გ----- ჭ-----ის, ი----- კ-----ის, ე-----ს, ა-----ის, ლა-----ის, მ----- ლ-----ის, თ-----ს, გ-----ს, ა----- უ-----ის, ა-----ს, თ-----ის, ნ-----ს, მ-----ს, გ----- უ-----ის, ც----- უ-----ის,

გ-----ს, ნ-----ს, ლ-----ს, ნ-----ს, დ-----ს, მ-----
-----ს, ნ-----ს, ე-----ს, ლ-----ს, ს-----ს, მ----- ა-----ის, თ-----
-ს, მ----- მ-----ის, ა-----ის, ა-----ე მ-----ის, გ-----ს, ე-----ს
სააპელაციო საჩივრები საფუძვლიანია და უნდა დაკმაყოფილდეს, შესაბამისად, სსიპ ს--
-----ს უარი უნდა ეთქვას სარჩელის დაკმაყოფილებაზე
მოპასუხეების მიმართ, სახელმწიფოს მხრიდან ფულადი დახმარებით, ან
საცხოვრებელი ფართობით უზრუნველყოფამდე.

4.4. რაც შეეხება სსიპ ს-----ოს სააპელაციო საჩივარს, პალატა განმარტავს, რომ სამოქალაქო კანონმდებლობა მოწესრიგებულია ზოგადი მოთხოვნების საფუძველზე, მათ შორისაა კეთილსინდისიერების პრინციპი, რაც გულისხმობს სამოქალაქო ბრუნვის მონაწილეთა მოქმედებას გულისხმიერებითა და პასუხისმგებლობით, ერთმანეთის უფლებებისადმი პატივისცემით მოპყრობას. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსში აღნიშნული პრინციპი გამოვლენილია მე-8 მუხლის მე-3 ნაწილით, რომლითაც დადგენილია, რომ სამართლებრივი ურთიერთობის მონაწილენი ვალდებული არიან კეთილსინდისიერად განახორციელონ თავია---- უფლებები და მოვალეობანი. უფლების ბოროტად გამოყენებად ჩაითვლება საკუთრებით ისეთი სარგებლობა, რომლითაც მხოლოდ სხვებს ადგებათ ზიანი ისე, რომ არ არის გამოკვეთილი მესაკუთრის ინტერესის უპირატესობა, და მისი მოქმედების აუცილებლობა გაუმართლებელია. სასამართლოს განმარტებით, აღნიშნული მუხლის დანაწესი მესაკუთრეს უფლებას აძლევს, განკარგოს თავისი ნივთი შეხედულებისამებრ, არ დაუშვას სხვა პირთა მიერ ამ ქონებით სარგებლობა, თუმცა, ამავე მუხლით დგინდება, რომ საკუთრების უფლება აბსოლუტურ უფლებას არ წარმოადგენს და მისი შეზღუდვა კანონით დადგენილ შემთხვევაში შესაძლებელია.

პალატა იზიარებს და ეთანხმება პირველი ინსტანციის სასამართლოს მსჯელობას მოპასუხეთა ნაწილის მიმართ სასარჩელო მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის ნაწილშიც და დამატებით განმარტავს, რომ საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განზოგადებული სასამართლო პრაქტიკის თანახმად, მინისტრთა კაბინეტის 1994 წლის 31 დეკემბრის გადაწყვეტილებით და ასევე პრეზიდენტის 2001 წლის 25 დეკემბრის ბრძანებულებით ადგილობრივ და ცენტრალური მმართველობის ორგანოებს დაევალით დევნილთა დაცვა და მათი შესახლება ცარიელ შენობებში კონფლიქტის საბოლოო მოგვარებამდე. ვინაიდან პირობა, რომლის მოგვარებამდეც სახელმწიფომ იკისრა დევნილთა ბინით დაკმაყოფილების ვალდებულება, ჯერ არ დაკმაყოფილებულა, ობიექტურად შეუძლებელია დევნილთათვის მათ საკუთარ სახლებში დაბრუნება (იხ. სუსგ Nკ-868-01, Nას-1459-1377-2012, N746-702-2012). როგორც საქმის მასალებიდან დასტურდება, რომ სადავო ქონება იყო და არის სახელმწიფო საკუთრება, ამიტომაც სახელმწიფო ვერ მოსთხოვს შესახლებულებს და დევნილებს მათ დაცლას ალტერნატიული საცხოვრებლის შეთავაზების გარეშე.

პალატა განმარტავს, რომ „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონის

5³ მუხლით განსაზღვრულია დევნილის დაცვის მექანიზმები დროებით საცხოვრებელ ადგილზე. აღნიშნული მუხლის მე-2 პუნქტის მიხედვით, საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე საქართველოს იურისდიქციის აღდგენამდე არ ხდება დევნილთა კომპაქტურად განსახლების ობიექტებიდან დევნილების გამოსახლება, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც: ა) დევნილებთან იდება წერილობითი შეთანხმება მათ მიერ დევნილთა კომპაქტურად განსახლების ობიექტში დაკავებული ფართობის სანაცვლოდ საკომპენსაციო თანხის ან სხვა მატერიალური თუ არამატერიალური სიკეთის მიღების თაობაზე; ბ) დევნილს გამოეყოფა შესაბამისი საცხოვრებელი ფართობი, რომლითაც არ გაუარესდება მისი საყოფაცხოვრებო პირობები; გ) ხდება სტიქიური ან ტექნოგენური მოვლენები, რომლებიც რეგულირდება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად; დ) დევნილს ფართობი თვითნებურად, კანონის დარღვევით აქვს დაკავებული.

როგორც განსახილველ შემთხვევაში დადგინდა, აპელანტები - ო-----, ი----- და გ----- მოცემული ეტაპისათვის, მიუხედავად სახელმწიფო ორგანოებისადმი მიმართვისა, არ არიან დაკმაყოფილებულნი ალტერნატიული საცხოვრებლით ამდენად, პალატა მიიჩნევს, რომ ზემოხსენებულმა აპელანტებმა მათი სადავო ქონებიდან გამოსახლების საწინააღმდეგოდ წარმოადგინეს დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება). ამავდროულად, პალატა მიიჩნევს, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლოს მჯელობა გ-----ს, ი-----ს, ო-----ს, მ-----ს, ხ-----ს, ა-----ს, ზ-----ს, კ-----ს, ა-----ს, გ-----ს, ნ-----ს, ნ-----ს, ნ-----ს, ელ-----ს, მ-----ს და თ-----ს მიმართ მოთხოვნის ნაწილში სამართლიანად და სწორად არ დაკმაყოფილდა და არ არსებობს ამ ნაწილში გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმების საფუძველი.

პალატა ასევე ვერ გაიზიარებს აპელანტის - სსიპ ს-----ს წარმომადგენლის პოზიციას იმასთან დაკავშირებით, რომ იგი არ არის უფლებამოსილი უზრუნველყოს მოპასუხეთა ალტერნატიული საცხოვრებლით დაკმაყოფილება და აღნიშნულზე პასუხისმგებელია სხვა სახელმწიფო ორგანოები.

პალატა განუმარტავს აპელანტს, რომ იძულებითი გამოსახლება კომპლექსური საკითხია და ხელისუფლების სხვადასხვა შტოს ჩართულობას მოითხოვს, კომუნიკაციისა და კოორდინაციის ქმედითი სისტემის ფუნქციონირება არსებითია. იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს იძულებითი გამოსახლებისას ადრესატის სათანადო საცხოვრებლის გარეშე დარჩენის რისკი, მნიშვნელოვანია, სახელმწიფომ მის ხელთ არსებული რესურსების ფარგლებში იზრუნოს, რომ პირებს გონივრული ვადით ჰქონდეთ სათანადო საცხოვრებელზე წვდომა. საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, საჯარო ხელისუფლებისთვის ეს არ წარმოადგენს აბსოლუტური ხასიათის ვალდებულებას, თუმცა ვითარება განსხვავებულია, როდესაც გამოსახლების ადრესატები მოწყვლადი ჯგუფები არიან. საკითხის ირგვლივ მნიშვნელოვანი ინტერპრეტაციების წყაროს ეკონომიკური, სოციალური და კულტურულ უფლებათა ევროპის კომიტეტი წარმოადგენს. კომიტეტის განმარტებით, იძულებითი გამოსახლებისგან დაცვა და შესაბამისად, სათანადო საცხოვრებლის უფლების

რეალიზება ნიშნავს, რომ გამოსახლების შედეგად პირი არ უნდა დარჩეს უსახლკაროდ (იხ. General Comment No. 7: The Right to Adequate Housing: Forced Evictions (art.11 (1)), Committee on Economic, Social and Cultural Rights, para. 17 (1997)). **სახელმწიფომ უნდა მიიღოს ყველა შესაბამისი ზომა, რათა უზრუნველყოს სათანადო ალტერნატიული საცხოვრებელი, განსახლება ან ნაყოფიერ მიწაზე წვდომა** (იხ. Views adopted by the Committee under the Optional Protocol to the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights with regard to communication No. 5/2015, Committee on Economic, Social and Cultural Rights, para. 15.2.). აღნიშნული სტანდარტი გულისხმობს, რომ საჯარო ხელისუფლება მოქმედებს მის ხელთ არსებული რესურსის ფარგლებში, რომლის სათანადოდ გამოყენების საკითხი ფასდება „ადეკვატურობის“ თუ „გონივრულობის“ კრიტერიუმებით. კერძოდ, მოწმდება შემდეგი ელემენტები: რამდენად მიიღეს მიზნობრივი და კონკრეტული ზომა; გამოირიცხა თუ არა დისკრიმინაციული მოპყრობა; რესურსების განაწილების შესახებ დისკრეცია იყო თუ არა საერთაშორისო ვალდებულებების შესაბამისი; რამდენად გამოიყენა სახელმწიფომ სოციალური უფლების მიმართ ნაკლებად შემზღუდავი ღონისძიება; დროითი ფარგლები; რამდენად გაითვალისწინეს მოწყვლადი ჯგუფების ინტერესები და მათ რამდენად მიენიჭათ პრიორიტეტი (იხ. An Evaluation of the Obligation to Take Steps to the “Maximum of Available Resources” under an Optional Protocol to the Covenant”, ICESCR, E/C.12/2007/1, para. 8 (10 May 2007)). ევროპული კომიტეტის სტანდარტის მიხედვით, მაშინაც კი, როდესაც გამოსახლება შეესაბამება კანონს, ხელისუფლებამ უნდა მიიღოს ზომები შესაბამისი პირების სხვა საცხოვრებელ ადგილას გადაყვანის ან ფინანსური დახმარების შესახებ (იხ. European Federation of National Organisations Working with the Homeless (FEANTSA) v. France, Complaint No. 39/2006, Decision on the Merits, ECSR, para. 88 (5 December 2007)).

4.5. სააპელაციო სასამართლო განუმარტავს მხარეებს, რომ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-4 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სამართალწარმოება მიმდინარეობს შეჯიბრებითობის საფუძველზე. ამავე კოდექსის 102-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს, მე-3 ნაწილის შესაბამისად კი, საქმის გარემოებები, რომლებიც კანონის თანახმად, უნდა დადასტურდეს გარკვეული სახის მტკიცებულებებით, არ შეიძლება დადასტურდეს სხვა სახის მტკიცებულებებით.

სააპელაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ აპელანტებმა - ნ-----მ, რ-----
 --მ, გ----- მ-----მა, ქ-----მ, ს----- კ-----მა, ნ----- კ-----მა, მ-----მა,
 ე-----მ, ნ-----მა, ხ-----ა კ-----მა, მ-----ა-ამ, ნ-----მ, პ-----
 -----მ, მ----- ბ-----მა, გ-----მა, ნ-----მ, მ-----მ, ზ-----ბ ა-----
 --მა, ს-----მ, ლ-----ა-----მა, ლ-----ბ-----მა, ნ-----მ, გ-----მ, ბ-----
 -----მ, მ-----მ, ც-----ა-----მა, ა-----მა, მ-----მ, გ-----მ, ი-----კ-----
 -----მა, ე-----მა, ა-----მ, ლ-----მ, მ-----მ, თ-----კ-----მა, გ-----კ-----
 -----მა, ა-----უ-----მა, ა-----მა, თ-----მ, ნ-----ფ-----მა, მ-----ი ფ-----მა, გ-----
 -----მ, ც-----მ, გ-----გ-----მა, ნ-----მა, ლ-----მ, ნ-----
 -----მ, დ-----მ, მ-----მ, ნ-----მ, ე-----მ, ლ-----მ, ს-----
 მ, მ-----ა-----მა, თ-----მა, მ-----მ, ა-----მ, ა-----მ, გ-----

ა-----მა, ე---- ა-----მა, ს-----მ, გ-----მ, ა-----მ, ჯ-----მ, ი-----
 -----მ, ლ-----მ, გ-----მ, ა-----მ, ე-----მ დაამტკიცეს თავია---
 სააპელაციო საჩივრის საფუძვლიანობა, ხოლო მოწინააღმდეგე მხარემ და მეორე
 აპელანტმა - სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნულმა სააგენტომ ვერ დაუმტკიცა
 სასამართლოს საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმისა და სააპელაციო საჩივრის
 დაკმაყოფილების შესახებ თავისი პოზიციის საფუძვლიანობა, რის გამოც პალატა
 თვლის, რომ აპელანტთა მოთხოვნა გასაჩივრებული გადაწყვეტილების შეცვლით სსიპ ს-
 -----ოს სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის თაობაზე
 საფუძვლიანია და უნდა დაკმაყოფილდეს.

5. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, პალატას მიაჩნია, რომ აპელანტების - ს---
 -----ს, გ-----ს, ა-----ს, ჯ-----ს, ი-----ს, ლ-----ს, გ----- ბ-
 -----ის, ი-----ს, ა-----ს, ი-----ს, ე-----ს, ნ-----ა ბ-----ის,
 რ--- ლ-----ის, გ-----ს, ქ----- მ-----ის, ს-----ს, ნ-----ს, მ-----
 -----ს, ე-----ს, ნ-----ს, ბ-----ს, მ----- ა---ას, ნ-----
 ---ს, პ-----ს, მ-----ს, გ-----ს, ნ-----ს, მ----- ჭ-----ის, ზ---
 -----ს, ს-----ს, ლ-----ს, ლ--- ბ-----ის, ნ-----ის, გ-----ი ჭ-----
 ის, ბ-----ის, მ----- ჭ-----ის, ც-----ს, ა-----ს, მ-----ის, გ----- ჭ-----
 ის, ი--- კ-----ის, ე-----ს, ა-----ის, ლა-----ის, მ--- ლ-----ის, თ-----
 ---ს, გ-----ს, ა--- უ-----ის, ა-----ს, თ-----ის, ნ-----ს, მ-----
 ---ს, გ----- უ-----ის, ც--- უ-----ის, გ-----ს, ნ-----ს, ლ-----
 ს, ნ-----ს, დ-----ს, მ-----ს, ნ-----ს, ე-----ს, ლ-----
 ---ს, ს-----ს, მ----- ა-----ის, თ-----ს, მ----- მ-----ის, ა-----ის, ა-----ე მ-
 -----ის, გ-----ს, ე-----ს სააპელაციო საჩივრები უნდა დაკმაყოფილდეს,
 უნდა გაუქმდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის
 2018 წლის 26 თებერვლის გადაწყვეტილება და სსიპ ს-----ს
 სარჩელი მოპასუხეთა მიმართ, უკანონო მფლობელობიდან უძრავი ქონების
 გამოთხოვის თაობაზე, არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

6. საპროცესო ხარჯები

6.1. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილის
 თანახმად იმ მხარის მიერ გაღებული ხარჯების გადახდა, რომლის სასარგებლოდაც იქნა
 გამოტანილი გადაწყვეტილება, ეკისრება მეორე მხარეს, თუნდაც ეს მხარე
 განთავისუფლებული იყოს სახელმწიფო ბიუჯეტში სასამართლო ხარჯების
 გადახდისაგან. თუ სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, მაშინ ამ მუხლში
 აღნიშნული თანხა მოსარჩელეს მიეკუთვნება სარჩელის იმ მოთხოვნის
 პროპორციულად, რომელიც სასამართლოს გადაწყვეტილებით იქნა
 დაკმაყოფილებული, ხოლო მოპასუხეს – სარჩელის მოთხოვნის იმ ნაწილის
 პროპორციულად, რომელზედაც მოსარჩელეს უარი ეთქვა.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 55.1. მუხლის თანახმად, სასამართლოს მიერ საქმის განხილვასთან დაკავშირებით გაწეული ხარჯები და სახელმწიფო ბაჟი, რომელთა გადახდისაგან განთავისუფლებული იყო მოსარჩელე, გადახდება მოპასუხეს ბიუჯეტის შემოსავლის სასარგებლოდ, მოთხოვნათა იმ ნაწილის პროპორციულად, რომელიც დაკმაყოფილებულია.

განსახილველ შემთხვევაში, დადგენილია, რომ აპელანტები გათავისუფლებულნი არიან სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან, სსიპ ს-----ს სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ უნდა გადახდეს 160 ლარი, სააპელაციო საჩივარზე გადასახდელი სახელმწიფო ბაჟის პროპორციულად. ამავდროულად, ვინაიდან ნაწილობრივ გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 26 თებერვლის გადაწყვეტილება და სსიპ ს-----ს სარჩელი არ დაკმაყოფილდა, არ არსებობს მხარეთა შორის სასამართლო ხარჯების განაწილების საფუძველი.

სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატამ

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა:

1. სსიპ ს-----ოს სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. აპელანტების - ს-----ს, გ-----ს, ა-----ს, ჯ-----ს, ი-----ს, ლ-----ს, გ-----ს, ბ-----ის, ი-----ს, ა-----ს, ი-----ს, ე-----ს, ნ-----ა ბ-----ის, რ-----ლ-----ის, გ-----ს, ქ-----მ-----ის, ს-----ს, ნ-----ს, მ-----ს, ე-----ს, ნ-----ს, ბ-----ს, მ-----ა-----ს, ნ-----ს, პ-----ს, მ-----ს, გ-----ს, ნ-----ს, მ-----ჭ-----ის, ზ-----ს, ს-----ს, ლ-----ს, ლ-----ბ-----ის, ნ-----ის, გ-----ი ჭ-----ის, ბ-----ის, მ-----ჭ-----ის, ც-----ს, ა-----ს, მ-----ის, გ-----ჭ-----ის, ი-----კ-----ის, ე-----ს, ა-----ის, ლა-----ის, მ-----ლ-----ის, თ-----ს, გ-----ს, ა-----უ-----ის, ა-----ს, თ-----ის, ნ-----ს, მ-----ს, გ-----უ-----ის, ც-----უ-----ის, გ-----ს, ნ-----ს, ლ-----ს, ნ-----ს, დ-----ს, მ-----ს, ნ-----ს, ე-----ს, ლ-----ს, ს-----ს, მ-----ა-----ის, თ-----ს, მ-----მ-----ის, ა-----ის, ა-----ე მ-----ის, გ-----ს, ე-----ს სააპელაციო საჩივრები დაკმაყოფილდეს;
3. ნაწილობრივ გაუქმდეს ამ საქმეზე თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის მიერ 2018 წლის 26 თებერვლას მიღებული გადაწყვეტილება და მისი შეცვლით თბილისის სააპელაციო სასამართლოს მიერ მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება;
4. სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს სარჩელი მოპასუხეების - ა-----ს, ი-----ს, ი-----ს, მ-----ი კ-----ას, მ-----ს, ზ-----ს, ნ-----ს, ე-----ს, ბ-----ს, ჯ-----ს, ც-----ს, ზ-----ს, ლ-----ს, ნ-----ს, ნ-----ის, ა-----ს, ს-----ს, მ-----ის, ბ-----ის, მ-----ჭ-----ის, გ-----ი ჭ-----ის, გ-----ჭ-----ის, მ-----ჭ-----ის, მ-----ს, მ-----ს, ნ-----ს, გ-----გ-----ის, მ-----ს, ნ-----ს, რ-----

--- ლ-----ის, გ-----ს, ელ-----ის, ჰ-----ს, ნ-----ს, ს-----
 ---ს, ე-----ს, გ-----ს, ქ-----მ-----ის, ნ-----ა ხ-----ის, ო-----ის,
 მ-----ი ა-----ის, თ-----ს, გ-----ბ-----ის, გ-----ს, ნ-----ს, ნ-----
 -----ს, ა-----გ-----ის, ნ-----ს, თ-----ს, გ-----ს, ა-----
 -----ის, ლა-----ის, მ-----ლ-----ის, ა-----ს, მ-----მ-----ის, ა-----ის, ა-----ე
 მ-----ის, ე-----ს, ლ-----ნ-----ას, ს-----ს, ა-----ს, ლ-----ს, ლ-----
 -ს, ნ-----ს, დ-----ს, მ-----ს, ნ-----ს, ი-----ს, გ-----
 -----ს, ნ-----ს, მ-----ს, მ-----ა-----ის, ს-----ს, რ-----
 -----ს, ე-----ს, გ-----ს, ი-----ს, მ-----ს, ლ-----ბ-----ის,
 ლ-----ის, ნ-----ს, თ-----გ-----ის, მ-----ს, ე-----ს, ი-----
 -----ს, ლ-----ს, ნ-----ს, ო-----ს, ე-----ს, კ-----
 ს, ე-----ს, მ-----ს, ლ-----კ-----ის, თ-----ი კ-----ის, რ-----ახიძის, ლ-----კ-----ის, შ-----
 ახიძის, მ-----კ-----ის, თ-----ის, ხ-----ს, ლ-----ა მ-----ის, გ-----ს, ბ-----
 -----ს, ლ-----ს, ლ-----ს, ლ-----ს, ბ-----, ა-----ს, გ-----უ-----
 ---ის, ც-----უ-----ის, ი-----ს, ლ-----ს, ნ-----ს, ს-----ს,
 დ-----ს, ქ-----ს, თ-----ს, მ-----ს, გ-----ჭ-----ის, ქ-----ჭ-----ის,
 ქ-----ს, ნ-----ისა და დ-----ი ჯ-----ის მიმართ, ქ. თბილისში, ჩ-----ში
 მდებარე უძრავი ნივთის საკადასტრო კოდით NO----- - უკანონო მფლობელობიდან
 გამოთხოვის თაობაზე, არ დაკმაყოფილდეს;

5. სსიპ სახელმწიფო ქონების მართვის ეროვნულ სააგენტოს სახელმწიფო ბიუჯეტის
 სასარგებლოდ გადახდეს 160 ლარი, აპელანტების მიერ სააპელაციო საჩივარზე
 გადასახდელი სახელმწიფო ბაჟის ანგარიშში.

6. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს საკასაციო წესით საქართველოს უზენაეს
 სასამართლოში, გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის მე-7 პუნქტით
 გათვალისწინებული წესების დაცვით, დასაბუთებული გადაწყვეტილების ჩაბარებიდან
 21 დღის ვადაში, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის
 მეშვეობით;

7. გადაწყვეტილების გასაჩივრების მსურველი მხარე, თუ ის ესწრება გადაწყვეტილების
 გამოცხადებას ან მისთვის ცნობილია გადაწყვეტილების გამოცხადების თარიღი,
 ვალდებულია გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადებიდან არა უადრეს
 20 და არა უგვიანეს 30 დღისა, გამოცხადდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოში და
 ჩაიბაროს გადაწყვეტილების ასლი. წინააღმდეგ შემთხვევაში გასაჩივრების ვადის
 ათვლა დაიწყება გადაწყვეტილების გამოცხადებიდან 30-ე დღეს. ამ ვადის გაგრძელება
 და აღდგენა დაუშვებელია.

მოსამართლე

მაია სულხანიშვილი